

Mejuffrouw S. Rombach sprak hierna over de ontwikkeling van den zaadknop der *Crassulaceae*. De aanleiding tot dit onderzoek lag in de door Prof. Went verkregen resultaten omtrent de ontwikkeling van embryozak en eicel der *Podostemaceae*. Spreekster begon daarom met een uiteenzetting der verhoudingen bij *Oenone Imthurmi*, opgehelderd door eenige platen.

De *Crassulaceën* worden nu o. a. door Warming met de *Podostemaceën* verwant geacht. De tot dezelfde orde behorende *Saxifragaceae* zijn door van der Elst onderzocht, deze bleken geen verwantschap met de *Podostemaceën* te vertoonen. Toch wordt door velen de ontwikkeling van embryo en zaadknop systematisch van groot gewicht geacht, op grond van het feit dat door de diepe ligging de uitwendige invloeden niet zeer sterk op deze processen zullen kunnen inwerken. In de litteratuur zijn echter reeds herhaaldelijk gevallen bekend gemaakt van belangrijke verschillen in eenzelfde familie of zelfs tusschen soorten van eenzelfde geslacht, zelfs vond d'Hubert, dat bij succulenten uit allerlei families steeds zetmeel in het endosperm voorkwam en dat er een verband bleek te bestaan tusschen het succulenten-karakter en het voorkomen van dit zetmeel.

Spreekster onderzocht nu uitvoerig *Sedum calabricum*, *Bryophyllum crenatum* en minder uitvoerig *Sempervivum annuum*. Het bleek haar daarbij, dat de geheele ontwikkeling

vrijwel normaal is, en niet het *Podostemaceëntype* vertoont; het eenige ongewone is, dat er zich in den nucellus tusschen den embryozak en de chalaza een streng van gerekte cellen vormt; later groeit de embryozak naar de chalaza toe uit, door dezen streng heen. Door teekeningen van zaadknoppen der beide eerstgenoemde soorten lichtte spreekster dit nader in bijzonderheden toe. Wil men van verwantschap met *Podostemaceën* spreken, dan moet men beide ontwikkelingswijzen van een derde afleiden, zooals we die bij de *Rosaceën* vinden.

Prof. Verschaffelt vraagt naar aanleiding dezer voordracht, of spreekster ook zetmeel in den nucellus gevonden heeft en of de weefselstreng ook tot geleiding van voedsel dient. Spreekster heeft echter geen zetmeel gevonden.

Prof. Went merkt nog op, dat de verwantschap van *Podostemaceën* en *Saxifraginae* door hem als vrij twijfelachtig wordt beschouwd.

De vergadering wordt hierna gesloten.